

สมุนไพรกับการรักษาโรคน้ำกัดเท้า

โรคน้ำกัดเท้า (athlete's foot) คือ โรคที่มีอาการคันบริเวณง่ามนิ้วเท้าซึ่งเกิดจากการติดเชื้อราที่เท้า (Tinea pedis) โดยมีสาเหตุมาจากการที่เท้าต้องแช่น้ำสกปรกเป็นเวลานาน หรือมีความชื้นบริเวณเท้าอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดอาการเท้าเปื่อย ลอก แดง แสบและคัน ซึ่งเมื่อเกาหรือถู อาจทำให้เกิดแผลถลอก ทำให้เกิดการติดเชื้อราที่ก่อให้เกิดโรคผิวหนังได้ ตามตำรายาไทยมีสมุนไพรไทยหลายชนิดที่นิยมนำมาใช้เพื่อรักษาโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา สำหรับการรักษาโรคน้ำกัดเท้า นั้น จะใช้ใบสดของต้นเทียนบ้าน (*Impatiens balsamina* Linn.) ตำพอกหรือทาบริเวณที่เป็นแผลน้ำกัดเท้า หรือใช้เมล็ดของเสียดเหนือ (*Acacia catechu* (Linn.f.) Willd) ฝนทาบริเวณแผลน้ำกัดเท้าจนกว่าจะหาย หรือใช้เปลือกมังคุดแห้งฝนกับน้ำปูนใสให้ข้นๆ พอกหรือ ทาแผลน้ำกัดเท้า วันละ 2-3 ครั้ง โดยมีข้อควรระวังคือ ควรล้างเท้าพอกสมุนไพรให้สะอาด และเช็ดให้แห้ง หรือเช็ดด้วยแอลกอฮอล์ก่อนทายาสมุนไพร

การศึกษาทางคลินิกเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการรักษาโรคเชื้อราบนผิวหนังของน้ำมันจากเปลือกส้มเกลี้ยงกับการรักษาด้วยยา imidazole derivative cream พบว่าน้ำมันที่สกัดได้จากส่วนของเปลือกของส้มเกลี้ยงมีประสิทธิภาพในการรักษาเชื้อราบนผิวหนังได้ดีเทียบเท่ากับการใช้ยา imidazole derivative cream โดยให้ทาในรูปแบบ 25% emulsion of oil bitter orange (OBO) หรือ 20% oil bitter orange in alcohol วันละ 3 ครั้ง หรือการทาน้ำมันเปลือกส้มเกลี้ยงโดยตรง (100% oil bitter orange) วันละครั้ง เป็นเวลา 1-3 สัปดาห์ โดยปราศจากอาการข้างเคียง และเมื่อทำการทดสอบในหลอดทดลอง (*in vitro*) พบว่าน้ำมันจากเปลือกของส้มเกลี้ยงมีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อรา *Trichophyton rubrum* และ *Epidermatophyton floccosum* ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคน้ำกัดเท้าได้

การศึกษาประสิทธิภาพในการรักษาโรคน้ำกัดเท้าของสารสกัด ajoene จากกระเทียม พบว่าการให้ ผู้ป่วยทาเจลที่มีส่วนผสมของ ajoene 1.0% ให้ผลในการรักษาดีกว่าการรักษาด้วยครีม 1% terbinafine โดยพบว่าในวันที่ 30 ของการศึกษา ผู้ป่วยกลุ่มที่ทาเจลที่มีส่วนผสมของ ajoene 1.0% มีอาการดีขึ้นคิดเป็น 100% ในขณะที่ผู้ป่วยกลุ่มที่ทาครีม 1% terbinafine ดีขึ้นเพียง 88% อย่างไรก็ตามผู้ป่วย 5 คนระบุว่ามีการแสบร้อนบริเวณแผลหลังจากทาเจล ajoene 1.0%

การศึกษาทางคลินิกถึงประสิทธิภาพในการรักษาโรคน้ำกัดเท้าของ tea tree oil พบว่า tea tree oil เข้มข้น 25 และ 50% ทาวันละสองครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ช่วยบรรเทาอาการได้ 72 และ 68% ตามลำดับ และการเปรียบเทียบผลการรักษาผู้ป่วยโรคน้ำกัดเท้าระหว่างครีม Oleozon[®] ซึ่งมีน้ำมันดอกทานตะวันเป็นส่วนประกอบหลัก กับครีม Nizoral[®] พบว่าการทาครีม Oleozon[®] วันละสองครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ทำให้อาการโรคน้ำกัดเท้าดีขึ้นคิดเป็น 75% ในขณะที่การรักษาด้วยครีม Nizoral[®] ดีขึ้นคิดเป็น 81%

จะเห็นได้ว่า มีสมุนไพรหลายชนิดดังที่ได้กล่าวมาแล้วคือ เทียนบ้าน เสียดเหนือ มังคุด กระเทียม น้ำมันเปลือกส้มเกลี้ยง น้ำมันดอกทานตะวัน และ tea tree oil มีศักยภาพในการรักษาโรคน้ำกัดเท้า และต้านเชื้อราที่เป็น

สาเหตุของโรคน้ำกัดเท้า ซึ่งสามารถหาได้ง่าย และได้มีการทดลองในรูปแบบยาเตรียมที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการรักษาบ้างแล้ว แต่ทางที่ดีควรป้องกันไม่ให้เกิดโรคขึ้น ซึ่งสามารถทำได้โดยการหมั่นรักษาความสะอาดบริเวณเท้า หากจำเป็นต้องย่ำน้ำควรใส่รองเท้าบู๊ท หรือถ้าต้องย่ำน้ำโดยไม่ได้ใส่รองเท้าบู๊ท หลังจากย่ำน้ำแล้วควรรีบล้างเท้า ทำความสะอาด แล้วเช็ดให้แห้ง โดยเฉพาะตามซอกนิ้วเท้า หากเท้ามีบาดแผล ควรชะล้างด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ ก็จะช่วยป้องกันโรคน้ำกัดเท้าได้

รูปภาพจาก

<http://www.consultantlive.com/display/article/10162/37269>

<http://www.smokeschool.net/toenail.htm>

http://www.anniesremedy.com/herb_detail42.php

<http://www.siamnt.net/blog/garlic/>

<http://www.ladyissue.com/index.php?mo=3&art=470303>